

SORUMLU ÜRETKEN YAPAY ZEKA İLE İLGİLİ ÜÇ SÖRÜN

1

DOĞRULUK MU, YOKSA YANILŞAMA MI?

- Yapay zeka halüsinasyonu, bir üretken yapay zeka sohbet robotu veya bilgisayarlı görme aracı gibi sistemlerin, insan gözlemciler için mevcut olmayan veya fark edilemeyen desenleri ya da nesnelere algıladığı bir olguyu ifade eder. Bu durum, yapay zekanın anlamsız veya tamamen hatalı çıktılar üretilmesine yol açabilir (IBM, 2023).
- Bu veriler, otorite izlenimi uyandırıyor gibi görünse de tamamen uydurma ya da asıl sorguyla ilgisiz olabilir. Bu tür "halüsinasyonlar," özellikle doğruluk ve güvenilirliğin son derece önemli olduğu eğitim ortamlarında kullanıcıları yanıltma riski taşımaktadır (Alier ve diğerleri, 2024).

2

AŞIRI BAĞIMLILIK DEĞİL, TAMAMLAYICI BİR KAYNAK

- Yapay zeka araçları, ilgili verilere dayanarak bireylere rehberlik sunma yeteneğine sahiptir. Ayrıca, yapay zeka, belirli görevlerin ve karar verme süreçlerinin tamamen otomatikleştirilmesini ve insan müdahalesi olmaksızın gerçekleştirilmesini sağlayabilir. Ancak, verimli bir kullanım ve maksimum fayda sağlanabilmesi için kapsamlı bir anlayış gereklidir. Bu nedenle, yapay zeka geliştiricileri, kullanıcıların bu araçları sorumlu bir şekilde kullanmalarını sağlamak amacıyla şeffaflık ve hesap verebilirliği ön planda tutmaktadır (COPE, 2021).

3

ŞEFFAFLIK VE TELİF HAKKI SORUNLARI

- Şeffaflık sayesinde, yapay zekanın dahil olduğu aşamalarda önyargı, gerçeklik ve yorumsal hatalar, gizlilik, güvenlik ve veri güvenirliliği gibi olası sorunlara karşı önlemler alınabilir. Ayrıca, yapay zekanın yol açtığı "yapay zeka halüsinasyonu" gibi problemler de bu kapsamda ele alınabilir.
- Belgeleme gereklilikleri ve yazarlık ile yönlendirme arasındaki katkıların daha iyi bir şekilde ayrıştırılması amacıyla akademik politikalar, yapay zeka asistanlarının nasıl ve nerede kullanıldığı konusunda şeffaflık talep edebilir (Teubner, 2023).
- Yapay zeka araçları, sunulan çalışmalardan sorumluluk alamadıkları için yazarlık gereksinimlerini karşılayamaz. Hukuki bir varlık olmadıkları için çıkar çatışmalarının varlığı veya yokluğu konusunda herhangi bir beyanda bulunamazlar ve telif hakkı ile lisans sözleşmelerini yönetemezler (COPE, 2023).